

11. Київський Діалог

Права людини в умовах воєнного конфлікту та реформ в секторі юстиції

12-13. жовтня 2015
Президент Готель
вул. Госпітальна 12, Київ

12. жовтня 2015 р.

14:30   **Реєстрація учасників**

15:00   **Вітальне слово**

- **Стефані Шіффер**, директорка, "Європейський обмін", Берлін
- **Євген Бистрицький**, виконавчий директор, Міжнародний фонд "Відродження", Київ

15:15   **Вступні дебати**

Вже понад рік АР Крим перебуває в умовах окупації Російською Федерацією, а на території Донбасу тривають воєнні дії, що супроводжуються численними порушеннями прав людини, значним погіршенням соціально-економічного стану, масовим переселенням людей. Які можливості захисту прав своїх громадян бачить українська влада в умовах, що склалися? Які поради та рекомендації вважають доцільними європейські парламентарі?

- **Григорій Немиря**, Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, Верховна Рада України, Київ
- **Ребекка Хармс**, голова фракції Зелених/Європейський вільний альянс в Європарламенті, Брюссель

Модерація: **Наталія Гуменюк**, журналіст, HromadskeTV, Київ

16:00   **Панель I**

Права людини в Криму під час російської окупації

Відтоді як російські війська окупували Крим у лютому 2014, відносно опозиції, критично налаштованих журналістів та членів кримськотатарських організацій були зафіксовані випадки переслідувань, зникнень, затримань, катувань і вбивств. Постійний моніторинг і документація порушень прав людини практично неможливі. Російські та українські правозахисники тісно співпрацюють, але й самі нерідко стають об'єктами кримінальних переслідувань. Подіумна дискусія покликана обговорити можливі механізми контролю захисту прав людини, а також знайти відповіді, як міжнародні організації можуть працювати в Криму в якості офіційних спостерігачів, не визнаючи своєю присутністю анексію Криму Росією.

- **Рефат Чубаров**, Меджліс кримськотатарського народу, Київ
- **Йоганнес Регенсбрехт**, Керівник Відділу з питань України, МЗС ФРН, Берлін
- **Сергій Заєць**, юрист, Регіональний центр прав людини, Київ
- **Ольга Скрипник**, координатор Кримської правозахисної групи, Ялта

Модерація: **Габріеле Фрейтаг**, Німецька спілка східноєвропейських студій, Берлін

17:45 – 18:15   **Перерва на каву**

18:15   **Панель II**

Правозахисні місії в Південно-Східній Україні: спостереження та поради

З початку конфлікту на Сході України правозахисними організаціями були зареєстровані масові порушення прав людини та злочини проти людяності. Щоб отримати об'єктивну картину ситуації на окупованих та звільнених територіях, відбувся ряд загальних моніторингових місій досвідчених правозахисників з України, Росії та ЄС у Східну Україну. Моніторинг розкриває більш точну картину про становище з правами людини в окремих містах Східної України. Які спостереження були зроблені в ході цих місій? Яка дійсно ситуація з правами людини на окупованих / звільнених територіях? Як можна допомогти місцевим жителям?

- **Александр Хуг**, Заступник Голови спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні, Київ
- **Олександра Матвійчук**, Центр Громадянських Свобод, Київ
- **Людмила Ключко**, Харківська правозахисна група, Харків
- **Світлана Валько**, Міжнародне Партнерство за права людини, Київ
- **Костянтин Реуцький**, Восток СОС, Луганськ / Київ

Модерація: **Ольга Саломатова**, керівник проектів, Гельсінкська група з прав людини, Варшава

20:00   **Фуршет**

13. жовтня 2015 р.

8:30   **Реєстрація учасників другого дня конференції**

09:00   **Панель III**

Вплив реформ на права людини в Україні

Україна крок за кроком намагається провести ряд реформ на шляху до побудови демократичного суспільства. Чільне місце займають реформи у сфері юстиції: судова, конституційна, реформа правоохоронних органів, а їх важливість та пріоритетність підкреслюють як українські, так і європейські урядовці. Поки ці спроби не увінчалися успіхом, адже українські політики звикли керуватися політичною доцільністю і нехтують принципами права. Це призводить до планів реформ, які загрожують правам людини, або навіть порушують їх. Крім того, явно недостатнім є обговорення стратегій реформ, відповідних планів дій, що призводить до створення документів низької якості. Немає єдності політичних сил, а за її відсутності проводити реформи просто неможливо. В таких умовах важко сподіватися на успіх судової реформи, оскільки виконавча влада не хоче відмовлятися від контролю за судами. З другого боку, не вміючи побороти корупцію в судах, реформатори вдаються до сумнівних ідей заміни 100% суддів на інших. Які перспективи реформ у секторі юстиції в Україні? Як можна побороти укоренілу корупцію та який досвід тут може перейняти Україна від інших країн?

- **Євгеній Захаров**, директор, Харківська правозахисна група, Харків

- **Роман Романов**, директор програми „Права людини та правосуддя“, Міжнародний Фонд „Відродження“, Київ
- **Геннадій Рижков**, Німецький фонд міжнародного правового співробітництва, Київ
- **Наталя Севостьянова**, перший заступник Міністра юстиції України, Київ

Модерація: **Міріам Космель**, керівник проекту, Фонд Фрідріха Науманна за Свободу, Київ

10:45 - 11:15 **Перерва на каву**

11:15 **Панель IV**

Внутрішньо переміщені особи та біженці: можливості їх інтеграції та розвитку

Конфлікт, який розгорівся на сході України та майже безперервне ведення бойових дій впливають не тільки на громадян, що все ще мешкають в зоні АТО, але й на все українське суспільство. Вимушений переїзд майже 1,5 млн. внутрішньо переміщених осіб (ВПО) із Донбасу та Криму спричинив напруженість та непорозуміння між місцевими жителями і переселенцями. ВПО часто сприймаються як конкуренти на ринку праці чи на ринку нерухомості й самі нерідко зіштовхуються із численними стереотипами та упередженнями. Їх якнайшвидша інтеграція в суспільство та вирішення конфліктів серед населення грають ключову роль щодо майбутнього України. Що робить і що планує робити український уряд для вирішення цих проблем? Які кроки уряду є важливими та необхідними на думку представників громадянських організацій, що вже понад рік допомагають ВПО? І як склалася ситуація в Російській Федерації з біженцями із зони воєнного конфлікту на Донбасі?

- **Георгій Логвінський**, депутат, Верховна рада України, Київ
- **Беате Гжеські**, Уповноважена з міжнародних академічних зв'язків, Німецька комунікація та діалог між культурами, Міністерство закордонних справ, Берлін (узгоджується)
- **Світлана Ганнушкіна**, голова організації допомоги біженцям "Комітет Громадянського Сприяння", керівник "Мережі юридичних консультаційних центрів для біженців і переміщених осіб" Міжнародного центру з прав людини "Меморіал", Москва
- **Борис Захаров**, Українська Гельсінська Спілка з Прав Людини, Київ
- **Андрій Васкович**, Президент, Карітас Україна, Київ

Модерація: **Габріеле Бауманн**, керівник фонду Конрада Аденауера, Київ

13:00 – 14:00 **Обідня перерва**

14:00 **ПАРАЛЕЛЬНІ РОБОЧІ ГРУПИ**

РОБОЧА ГРУПА 1 Права меншин та конфлікт на Південному-Сході України

Незаконна анексія Криму і військова агресія у Східній Україні супроводжувалися пропагандистською аргументацією, що представники російських меншин та їхні права мають бути захищеними. Однак не було зареєстровано жодного позову або скарги з боку російських меншин в Україні у зв'язку із залякуванням або дискримінацією. Тим не менш захист прав меншин, а особливо російського та російськомовного населення, залишається для України головним внутрішньополітичним викликом, який має значний вплив на внутрішню і зовнішню стабільність в країні. Ці питання будуть обговорюватися в робочій групі з точки зору національних та релігійних меншин, українського уряду, а також на європейському рівні.

- **Бернхард Ціш**, віце-президент Федерального союзу європейських національностей, Фленсбург, Німеччина
- **Йосиф Зісельс**, Голова Асоціації єврейських організацій та общин України, Київ
- **Сергій Остаф**, Ресурсний центр з прав людини «CReDO», Кишинів
- **Андрій Юраш**, директор Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України, Київ

- **Ірина Федорович**, співголова, Коаліція протидії дискримінації в Україні, Київ
- **Максим Васін**, виконавчий директор «Інституту релігійної свободи», Київ

Модерація: **Бенедикт Праксенталер**, історик з питань Східної Європи, Берлін

РОБОЧА ГРУПА 2 Право на справедливий суд та судова реформа

Згідно результатів численних опитувань, за рівнем довіри до судово-правової системи Україна займає одне з останніх місць в Європі. Серед причин недовіри називають корупцію серед суддів, їх залежність від політиків та олігархів, ухвалення замовних рішень. Підписуючи закон "Про забезпечення права на справедливий суд" президент Порошенко заявив, що реалізація судової реформи має забезпечити право кожного громадянина на справедливий суд та відновити довіру суспільства до суддів, суддівської гілки влади. Зокрема передбачається конкурсний відбір суддів, тотальну переатестацію суддів, чіткий перелік можливостей відсторонення суддів та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності. Наскільки просунулася Україна в імплементації судової реформи і наскільки відчутним є прогрес? Які виклики та перешкоди ще потрібно подолати?

- **Віктор Шишкін**, суддя Конституційного Суду України (2005 - липень 2015), Київ
- **Олександр Водяніков**, національний юридичний радник Координатора проектів ОБСЄ в Україні, керівник відділу верховенства права, Київ
- **Михайло Жернаков**, експерт "Реанімаційного пакету реформ", колишній суддя Вінницького окружного адміністративного суду, Київ
- **Стефан Миронюк**, керівник проекту Україна та Молдова, Німецький фонд міжнародного правового співробітництва, Бонн
- **Олександра Яновська**, д.ю.н., професор КНУ імені Т.Г.Шевченка, адвокат, Київ

Модерація: **Андрій Козлов**, консультант/спостерігач Конституційної комісії, провідний юридичний радник Democracy Reporting International, Київ

РОБОЧА ГРУПА 3 Реформа правоохоронних органів та права людини в кримінальному процесі

Реформа правоохоронних органів є однією із найочікуваніших серед населення. Введення нової патрульної служби показало перші якісні зміни та яскравий приклад успішного проведення реформ. Водночас нова поліція – це лише перший крок у реформуванні правоохоронних органів України. Важливою є модернізація професійної освіти та перепідготовка працівників органів внутрішніх справ, потрібно змінити кримінальну поліцію. Ефективність реформи МВС залежить і від реформи прокуратури. Що було досягнуто? Які перешкоди мають бути подолані, і які ще успіхи у реформуванні правоохоронних органів можна відзначити?

- **Віталій Касько**, заступник Генерального прокурора України, Київ (узгоджується)
- **Марк Сегал**, Головний експерт „Доступ до правосуддя та забезпечення права на захист“, Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні, Київ (узгоджується)
- **Удо Мюллер**, експерт Консультативної Місії ЄС, Київ
- **Тетяна Мазур**, виконавчий директор, Amnesty International Ukraine, Київ
- **Олег Мартиненко**, правозахисник, експерт з реформування МВС, Київ
- **Микола Гнатовський**, президент комітету Ради Європи з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню, експерт Democracy Reporting International, Київ

Модерація: **Микола Полудьоний**, адвокат, Київ

РОБОЧА ГРУПА 4 Конституційна реформа

Прийняття Верховною Радою змін до Конституції у першому читанні супроводжувалося не тільки різноголоссям та гучними суперечками серед провідних політиків та експертів, а й завершилося кровопролиттям під стінами парламенту. Чому попри підтримку президента,

представників коаліції та міжнародної спільноти закон отримав такий опір серед експертів та фахівців в Україні? Які переваги та недоліки цього закону? Які небезпеки може нести його прийняття?

- **Оксана Сироїд**, заступник Голови Верховної Ради України, Київ
- **Роберт Бьорн**, експерт Консультативної Місії ЄС, Київ
- **Віктор Мусіяка**, депутат Парламенту у 1994-2002 рр., член Конституційної Комісії, Київ
- **Сергій Щетинін**, правозахисник, член громадської науково-експертної ради при Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, екс-депутат Вінницької міської ради, голова ВОГО "Ми разом", Вінниця
- **Володимир Яворський**, член правління Української Гельсінкської спілки з прав людини, Мінськ

Модерація: **Євген Захаров**, директор, Харківська правозахисна група, Харків

15:45 - 17:00   **Представлення результатів робочих груп**

17:00 – 17:30   **Перерва на каву**

17:30   **Завершальна дискусія**

Метою цього річної конференції є розроблення рекомендацій щодо покращення ситуації з правами людини в Україні та Криму, які будуть представлені у Верховній Раді України. Які міжнародні практики та досвід може застосувати Україна в рамках конфлікту на Донбасі та в Криму? Які рекомендації висловлює німецька влада щодо політики з прав людини в Україні? Які поради та зауваження для представників українських та міжнародних урядових структур мають правозахисні організації та фонди, що співпрацюють з громадянським суспільством в Україні?

- **Йоганнес Регенсбрехт**, Керівник Відділу з питань України, МЗС ФРН, Берлін
- **Оксана Сироїд**, заступник Голови Верховної Ради України, Київ
- **Міхаель Лінк**, директор, БДІПЛ/ОБСЄ, Варшава
- **Євгеній Захаров**, директор, Харківська правозахисна група, Харків
- **Євген Бистрицький**, виконавчий директор, Міжнародний фонд "Відродження", Київ

Модерація: **Вільфред Ільге**, історик, університет Ляйпциг/С.Галлен

19:00   **Завершення конференції**

Контакт:

Лідія Гутник
Європейський Обмін
Еркеленцдамм 59, 10999 Берлін
Тел. +49 30 616 71 464-0
Факс +49 30 616 71 464-4
Емейл: hutnyk@european-exchange.org
www.kiev-dialogue.org/

Тетяна Лопашук
Міжнародний Фонд "Відродження"
Січових Стрільців, 46, 04053 Київ
Тел.: +38044 461 95 00
Факс: +38044 486 01 66
Емейл: lopashchuk@ifr.ua
www.kiev-dialogue.org/

Europäischer Austausch
European Exchange

Konrad
Adenauer
Stiftung

Die Grünen | EFA
im Europäischen Parlament

Friedrich Naumann
STIFTUNG FÜR DIE FREIHEIT

► Deutsche Gesellschaft
für Osteuropakunde e.V.

